



Afgørelse efter miljøvurderingslovens §10 om, at ændringsforslag til landdistriktssprogrammet ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering

Baggrund

Landdistriktssprogrammet er forløberen til den nuværende CAP-plan, hvor begge søjler i den fælles europæiske landbrugspolitik, dels den direkte støtte, dels støtten til udviklingen af landdistrikterne, er blevet samlet. Landdistriktssprogrammet dækker perioden 2014-2022. Dog kan der frem til udgangen af 2025 fortsat udbetales støtte under programmet. Ændringer af programmet kan laves frem til ultimo september 2025.

I den forbindelse foreslås at indføre muligheden for engangskompensation for alle tilsagn med varige bindinger under ordningen skov med biodiversitetsformål (M15 Forpligtelser vedrørende miljø- og klimavenligt skovbrug og skovbevarelse). Dertil foretages der en række justeringer og mindre tilpasninger af finansierings- og indikatorplanen. De primære ændringer vedrører tilførsel af midler til den nye ordning Permanent ekstensivering (PE) M10, samt frigørelse (decommitment) af ubrugte EU-midler tildelt under 2021-konvolutten i landdistriktssprogrammet efter udgangen af 2024.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har vurderet, at der skal foretages en analyse (screening) af, om ændringsforslaget til landdistriktssprogrammet i 2025 kan få en sandsynlig væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens §8, stk. 2. På den baggrund er der – med udgangspunkt i de dele af programændringen, hvor det ikke på forhånd kan udelukkes, at der vil kunne være en sandsynlig væsentlig indvirkning på miljøet – gennemført en screening (se bilag 1 og 2). Dele af programændringen, af mere teknisk karakter, er ikke omfattet af screeningen.

Landdistriktssprogrammet blev senest fuldt miljøvurderet i 2022.

Miljøvurderingsloven

Det følger af § 8, stk. 1, nr. 1 i miljøvurderingsloven, at der skal gennemføres en miljøvurdering, når en myndighed udarbejder en plan eller et program, hvis planen eller programmet tilvejebringes inden for bl.a. landbrug, og fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter omfattet af lovens bilag 1 og 2.

Hvis planen anses for at være omfattet af § 8, stk. 1, nr. 1, men kun angiver mindre ændringer i planen, skal programmet i første omgang screenes med henblik på at vurdere væsentligheden af dens indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1.

Afgørelse

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer på baggrund af screeningen, at de foreslåede ændringer til landdistriktsprogrammet ikke forventes at have en væsentlig indvirkning på miljøet, og at ændringen af programmet på den grund ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har bl.a. lagt vægt på, at indholdet af det gældende landdistriktsprogram i store træk videreføres. Da der er tale om en videreførelse, vurderes indeværende ændringsforslag heller ikke at have en væsentligt ændret miljømæssig påvirkning i forhold til, hvad der blev konkluderet i den seneste miljøvurdering af programmet fra 2022.

Screeningen er foretaget med udgangspunkt i kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 3.

Konklusion

Screeningen viser, at forslaget til ændring af landdistriktsprogrammet ikke forventes at have en væsentlig indvirkning på miljøet. Der foretages derfor ikke en miljøvurdering af programændringen.

Høring af berørte myndigheder

I henhold til miljøvurderingslovens §32 skal den myndighed, der er ansvarlig for tilvejebringelse af en plan, høre berørte myndigheder, før der træffes screeningsafgørelse om, hvorvidt der skal foretages en miljøvurdering.

De berørte myndigheder udgøres i denne sammenhæng af:

- Alle kommuner og regioner
- Miljøstyrelsen
- Naturstyrelsen
- Miljø- og Ligestillingsministeriet
- Plan- og Landdistriktsstyrelsen
- By-, Land- og Kirkeministeriet
- Fødevarestyrelsen
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Arealtilskud
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Jordbrugskontrol
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Projekttilskud
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Arter & Natur
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Skov
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Tilskud-Vand & Natur
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
- Ministeriet for Grøn Trepert
- Energistyrelsen
- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
- Erhvervsstyrelsen
- Erhvervsministeriet

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø gennemførte en høring af disse myndigheder i perioden 27. maj 2025 til 11. juni 2025.

Høringssvar

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har modtaget et høringssvar fra Erhvervsstyrelsen i perioden. Erhvervsstyrelsen har svaret, at de ikke har bemærkninger til miljøscreeningen.

Høringssvarene har i tillæg til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø egen vurdering dannet grundlag for screeningsafgørelsen efter Miljøvurderingslovens §10.

Klagevejledning

Der kan klages over Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs afgørelse om, at der ikke skal foretages en miljøvurdering (screeningsafgørelsen), for så vidt angår retlige spørgsmål inden 4 uger efter screeningsafgørelsens annoncering på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs hjemmeside, jf. miljøvurderingslovens § 51, stk. 1.

Miljøvurderingslovens § 50 anfører Miljø- og Fødevareministeren og to andre grupper som klageberettigede: For det første er der tale om enhver, som har en retlig interesse i sagens udfald. Herudover udgøres klageberettigede af landsdækkende foreninger og organisationer, som har til formål at beskytte natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen sendes til CAP@sgav.dk. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø videresender klagen sammen med styrelsens kommentarer til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse i sagen, jf. miljøvurderingslovens § 48 stk. 3.

Bilag 1: Screening

I det følgende afsnit er der foretaget en vurdering af, om ændringerne til det danske landdistriktsprogram for 2025, kan antages at få en sandsynlig væsentlig indvirkning på miljøet, jf. kriterierne i Miljøvurderingslovens bilag 3.

I tabel 1 nedenfor præsenteres de enkelte programændringer samt deres forventede miljøpåvirkning. I tabel 2 gennemgås kriterierne fra miljøvurderingslovens bilag 3 i henhold til den foreslåede programændring for 2025. I følgende afsnit vil programændringen og de dertil potentielt ændrede miljøeffekter blive vurderet i forhold til den seneste miljøvurdering af landdistriktsprogrammet fra 2022. Dette sker for at fastslå, hvorvidt konklusionerne i denne miljøvurdering af det samlede landdistriktsprogram fortsat er dækkende.

Tabel 1: Overblik over ændringer af landdistriktssprogrammet, samt ændringernes forventede miljøpåvirkning

Ordning/område	Ændring	Forventet miljøeffekt
Forpligtelser vedrørende miljø- og klimavenligt skovbrug og skovbevarelse (artikel 34)	Der foreslås indført muligheden for engangskompensation. Med ændringen omfattes alle varige bindinger under foranstaltningen til at være egnet til engangskompensation. Tilsagnshavere, der har fået tilsagn om arealtilskud med varige bindinger i perioden fra 2008 og frem til og med 2023 (søgt i 2022), vil blive tilbudt udbetaling af restbeløbet på deres tilsagn som engangsudbetaling under det nuværende landdistriktsprogram. Samtidig hermed ophører tilsagnet, men ikke de varige bindinger, der er tinglyst. Systematisk kontrol fortsætter, til der er gået 20 år. Tiltaget vil ikke være obligatorisk for tilsagnshaverne.	Ændringen vil reducere de administrative omkostninger, hvis de årlige betalinger kan erstattes med en engangsudbetaling. Ændringen vurderes ikke at have en effekt for miljøet. Vurderingen er samlet, at den foreslåede ændring ikke vil medføre ændret miljøeffekt, og konklusionerne i den seneste miljøvurdering af landdistriktsprogrammet i 2022 er stadig dækkende.
Justering finansieringsplan: Decommitment:	Danmark har haft utilstrækkeligt med udbetalinger under LDP til at kunne hjemtage den fulde ramme af de tildelte EU-midler og afskæres ifølge N+3-reglen fra fuld hjemtagning af midlerne (decommitment). N+3-reglen betyder i dette tilfælde, at midler tildelt til og med 2021 skal være hjemtaget inden udgangen af 2024. De tildelte EU-midler under landdistriktsprogrammet reduceres samlet set med ca. 346,2 mio. kr. som følge af decommitment af 2021-konvolutten.	Decommitment vil betyde, at Landdistriktsprogrammets finansieringsplan skal justeres med henblik på at afspejle en reduktion af den samlede tildeling af EU-midler. Det bemærkes, at der ikke ændres i tilsagnsrammerne for ordningerne i Landdistriktsprogrammet. På baggrund af ovenstående er det den samlede vurdering, at den foreslåede ændring ikke vil medføre en sandsynlig væsentlig ændret miljøeffekt, og konklusionerne i den seneste miljøvurdering af landdistriktsprogrammet 2022 er stadig dækkende.

Justering finansieringsplan: Permanent ekstensivering	Tilførsel af midler til ordningen Permanent ekstensivering (PE): Samlet set allokeres der ca. 492,1 mio. kr. yderligere til ordningen. Dette er tillæg til de midler, som allerede er allokeret til ordningen i programmets finansieringsplan. Som følge af en markant overansøgning i 2024 er der behov for at tilføre yderligere midler til ordningen. Midlerne tilføres fra andre ordninger, hvor der forventeligt vil være et underforbrug af de allokerede midler. Yderligere tilføjes det til beskrivelsen af ordningen, at den vil blive finansieret med EURI-midler.	Ændringen vil have konsekvenser for finansieringsplanen for Landdistriktsprogrammet. Ordningen skal finansieres af overskydende midler i Landdistriktsprogrammet 2014- 2022. Der foretages en ændring af finansieringsplanen med henblik på at allokere midler til ordningen. Den øgede allokering af midler til ordningen bidrager derfor til øget hjemtagning af EU-midler under landdistriktsprogrammet. Det bemærkes, at der ikke ændres i tilsagnsrammerne for øvrige ordninger i Landdistriktsprogrammet, som senest blev miljøvurderet i 2022. På baggrund af ovenstående vurderes det samlet set, at den foreslåede ændring ikke vil medføre en sandsynlig væsentlig ændret miljøeffekt, og konklusionerne i den seneste miljøvurdering af landdistriktsprogrammet 2022 er stadig dækkende. Yderligere er konklusionerne i miljøvurderingen, der blev lavet af introduktionen af Permanent ekstensivering i 2024, stadig dækkende.
--	---	--

Tabel 2: Gennemgang af programændringen i henhold til Miljøvurderingslovens bilag 3

	Væsentlig indvirkning	Ikke væsentlig indvirkning	Ikke relevant	
Planens karakteristika				Bemærkninger
I hvilket omfang planen eller programmet kan danne grundlag for projekter og andre aktiviteter med hensyn til beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser eller ved tildeling af midler,		X		Programændringen til landdistriktsprogrammet for 2025 har ikke betydning for projekter og andre aktiviteter med hensyn til beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser. Disse forhold reguleres fortsat af gældende lovgivning og ikke i regi af landdistriktsprogrammet.
I hvilket omfang planen har indflydelse på andre planer eller programmer, herunder også planer og programmer, som indgår i et hierarki,		X		Landdistriktsprogrammet danner baggrund for efterfølgende national udmøntning (ved udstedelse af bekendtgørelser) for de enkelte tilskudsordninger i programmet.
Planens eller programmets relevans for integreringen af miljøhensyn specielt med henblik på at fremme bæredygtig udvikling,		X		De planlagte ændringer vil ved den efterfølgende udmøntning fortsat bidrage til at miljøhensyn integreres for de pågældende tilskudsordninger.

Miljøproblemer af relevans for planen eller programmet		X		I den seneste miljøvurdering af landdistriktsprogrammet konkluderes det, at programforslaget samlet set må forventes at påvirke miljøfaktorerne: Biologisk mangfoldighed, vand, klimatiske faktorer, materielle goder og ressourceeffektivitet. Miljøvurderingen slår dog samtidig fast, at det ikke er muligt at vurdere omfanget af ordningernes påvirkning, da det afhænger af de konkrete projekter, som senere vil modtage tilskud, herunder deres geografiske placering, omfang og regulering. Da den foreslåede planændring for 2025 alene omfatter en videreførelse samt justering af eksisterende støtteordninger og tiltag, inden for den samme økonomiske ramme som fastsat i landbrugsaftalen fra 2021, forventes denne overordnede konklusion fortsat at være gældende.
Planens eller programmets relevans for gennemførelsen af anden miljølovgivning, der stammer fra en EU-retsakt (f.eks. planer og programmer i forbindelse med affaldshåndtering eller vandbeskyttelse).		X		De planlagte ændringer viderefører eksisterende støtteordninger, der bidrager til opfyldelse af vandområdeplanerne og den danske implementering af vandrammedirektivet, økologiforordningen samt EU's naturbeskyttelsesdirektiver i relation til Natura2000.
Kendetegn ved indvirkningen og det område, som kan blive berørt				
Indvirkningens sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversibilitet		X		Miljøeffekterne fastslået i den seneste miljøvurdering af det danske landdistriktsprogram, forventes ikke at ændre karakter, hvad angår sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversibilitet. Dette skyldes, at der alene er tale om en videreførelse samt en række mindre ændringer (primært af finansieringsteknisk karakter) af allerede eksisterende støtteordninger.
Indvirkningens kumulative karakter		X		Kumulative effekter indtræder som følge af vekselvirkningen mellem landdistriktsprogrammets forskellige ordninger og andre planer og programmer. Da der alene er tale om videreførelse og justeringer af planlagte og eksisterende støtteordninger indenfor rammerne af landdistriktsprogrammet ved den seneste miljøvurdering, forventes det ikke, at programændringerne vil medføre en ændret kumulativ påvirkning af miljøet i samspil med andre planer eller programmer på nationalt plan.
Indvirkningens grænseoverskridende karakter		X		I den seneste miljøvurdering af landdistriktsprogrammet fra 2022 vurderes programmet ikke at medføre grænseoverskridende påvirkninger. Ændringsforslaget til 2025 vurderes ikke at ændre på denne konklusion.
Faren for menneskers sundhed og miljøet (f.eks. på grund af ulykker)		X		I den seneste miljøvurdering af landdistriktsprogrammet konkluderes det, at programmet ikke vurderes at medføre væsentlig

				indvirkning på befolkningen og menneskers sundhed.
Indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (det geografiske område og størrelsen af den befolkning, som kan blive berørt)		X		Landdistriktsprogrammet dækker hele Danmarks areal. Hvor relevant vil der, under hensyntagen til indsatsernes karakter og omfang, blive foretaget yderligere afgrænsninger for konkrete støtteordninger og indsatser. Den foreslåede programændring til landdistriktsprogrammet for 2025 ændrer ikke på dette.
Værdien og sårbarheden af det område, som kan blive berørt som følge af:				
Særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv		X		Programændringen vurderes ikke at påvirke værdien og sårbarheden af Danmarks areal som følge af særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv.
Overskridelse af miljøkvalitetsnormer eller -grænseværdier		X		De planlagte ændringer til landdistriktsprogrammet for 2025 vurderes ikke at påvirke værdien og sårbarheden af Danmarks areal som følge af overskridelse af miljøkvalitetsnormer eller grænseværdier.
Intensiv arealudnyttelse		X		Programændringen for 2025 forventes ikke at have en ændret indvirkning på værdien og sårbarheden af Danmarks areal som følge af intensiv arealudnyttelse.
Indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan.		X		De planlagte ændringer forventes ikke at have en ændret indvirkning på områder og eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan. Dette skyldes igen, at der alene er tale om en videreførelse af allerede eksisterende støtteordninger inden for rammen af den seneste miljøvurdering af landdistriktsprogrammet.
Sammenfatning		X		Overordnet set vurderes den skitserede programændring ikke at have en væsentlig ændring fsva. miljøpåvirkning. De foreslåede planændringer vurderes således fortsat at kunne rummes inden for rammerne af den seneste miljøvurdering af landdistriktsprogrammet 2014-2022.